

”En ny funktion för operativ krishantering i den finansiella sektorn” – utkast till lagrådsremiss (Fi2025/01510)

Tidningsutgivarna (TU) har getts tillfälle att yttra sig över rubricerat utkast till lagrådsremiss och får lämna följande synpunkter.

TU har tidigare yttrat sig över en promemoria i samma ärende och begränsar här sitt yttrande till frågorna om offentlighet, sekretess och meddelarfrihet (avsnitt 7 och 8 i utkastet).

En ny funktion för krishantering

I utkastet föreslås att det ska inrättas en ny funktion för operativ krishantering som ska hantera allvarliga driftsstörningar i det finansiella systemet. Krishanteringsfunktionen ska ledas av Riksbanken och därtill ska Finansinspektionen, Riksgäldskontoret och vissa företag inom den finansiella sektorn ingå i funktionen.

Offentlighet och sekretess

- a) I utkastet föreslås en ny sekretessbrytande bestämmelse (10 kap. 13 a §, offentlighets- och sekretesslagen (OSL). Förslaget innebär att sekretess inte ska hindra att en uppgift lämnas till en enskild enligt 5 kap. 11 § lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank. Förslaget är, med vissa förtydliganden, detsamma som i promemorian.

TU konstaterar, nu som i det tidigare yttrandet, att en sekretessbrytande bestämmelse torde vara en förutsättning för att verksamheten i den krishanterande funktionen fullt ut ska kunna utföras. TU har därför inget att erinra mot förslaget.

- b) I utkastet föreslås en ny bestämmelse (31 kap. 1 a §, första punkten) om att sekretess ska gälla i en myndighets verksamhet som består i medverkan i krishanteringsfunktionen för uppgift om affärs- eller driftsförhållanden hos en enskild som medverkar i krishanteringsfunktionens verksamhet, om det kan antas att denne lider skada om uppgiften röjs.

TU vill understryka att finansiella kriser är något som påverkar alla medborgare och att det därför finns ett mycket tungt vägande insynsintresse i den verksamhet som kommer att hanteras i den nya krishanteringsfunktionen. Samtidigt kan, undantagsvis, ett visst sekretessintresse finnas. Den föreslagna bestämmelsen är dock utformad med ett rakt skaderekvisit, d v s med en presumtion för offentlighet och TU tillstyrker därför förslaget.

- c) I utkastet föreslås även en andra punkt i 31 kap. 1 a § om att sekretess ska gälla för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med enskild som ingår i krishanteringsfunktionen.

Sekretessen föreslås alltså vara absolut och därmed utan skadeprövning. Som TU anförde i sitt yttrande över promemorian, gör sig dock insynsintresset gällande här på samma sätt som i den första punkten och det bör ges utrymme för en skadeprövning och intresseavvägning.

TU avstyrker därför förslaget.

Meddelarfrihet och tystnadsplikt

I den tidigare promemorian föreslogs att den tystnadsplikt som följer av den föreslagna sekretessbestämmelsen i 31 kap. 1 a § ska ha företräde framför meddelarfriheten. TU avstyrkte förslaget.

TU välkomnar därför att förslaget ändrats på så sätt att meddelarfrihet ska gälla enligt första punkten och tillstyrker det förslaget.

Däremot föreslås alltså att meddelarfriheten ska ge vika för den tystnadsplikt som följer av den andra punkten.

TU noterar att sekretessen enligt andra punkten är starkare. TU vidhåller dock vad som tidigare anförts om restriktivitet vid undantag från att meddelarfrihet ska gälla och avstyrker därför förslaget om att tystnadsplikten ska ha företräde framför meddelarfriheten enligt den andra punkten.

Stockholm den 11 september 2025

TU

Johan Taubert
VD

Per Hultengård
Jurist